

Sykehuset Innlandet HF
Styremøte 21.10.21

SAK NR 082 – 2021

**OPPFØLGING AV KONSERNREVISJONEN SIN RAPPORT 2/2020 – REVISJON AV
VENTETID PSYKISK HELSEVERN BARN OG UNGE**

Forslag til

VEDTAK:

1. Styret tar handlingsplan for oppfølging etter konsernrevisjonens rapport 2/2020: «Revisjon av Ventetid psykisk helsevern barn og unge» og arbeidet med tiltakene til orientering.
2. Styret ber om å bli orientert om det videre arbeidet med oppfølging av tiltakene i handlingsplanen gjennom måneds- og tertialrapportene.

Brumunddal, 13. oktober 2020

Alice Beathe Andersgaard
administrerende direktør

SAKSFREMSTILLING

SAK NR. 082 – 2021

Bakgrunn

Konsernrevisjonen i Helse Sør-Øst RHF gjennomførte revisjonen «Ventetid psykisk helsevern barn og unge» i perioden februar til mai 2020, med sluttrapport nr. 2/2020 datert 5. november 2020 (vedlegg 1). Oversendelse av sluttrapporten fra Konsernrevisjonen Helse Sør-Øst RHF ble satt på vent på grunn av utfordringer knyttet til covid-19 pandemien.

Styret behandlet «Oppfølging av konsernrevisjonen sin rapport 2/2020 – revisjon av ventetid psykisk helsevern barn og unge» i sak 005-2021 og fattet følgende vedtak:

1. *Styret tar Konsernrevisjonens rapport 2/2020: «Revisjon av Ventetid psykisk helsevern barn og unge» til etterretning.*
2. *Styret ber om at tiltakene i saken følges opp og at styret orienteres om resultatene.*

Styret ble videre orientert om arbeidet med tiltakene under temasaken «Psykisk helsevern BUP» i styremøtet 17. juni 2021.

Saksframstilling

Arbeidet med tiltak etter Konsernrevisjonens rapport startet umiddelbart etter mottak av rapporten. Nye tiltak ble sett i sammenheng med allerede igangsatte tiltak på flere av områdene som er påpekt i rapporten. Tiltakene er systematisert i en handlingsplan slik at de kan følges opp på en enhetlig måte. Arbeidet er forløpende fulgt opp i møter mellom administrerende direktør og divisjon Psykisk helsevern.

Arbeidet med handlingsplanen påvirkes av at BUP Innlandet det siste året har hatt en økning i antall henvisninger på 25 prosent. Hovedmålsettingen om kortere ventetid ned mot kravet fra Helse Sør-Øst RHF på gjennomsnittlig 37 dager og ingen fristbrudd for ventende til behandling i BUP, er derfor ikke nådd. Det har vært nødvendig å sette inn ytterligere tiltak underveis med mål om å øke totalkapasiteten i tjenestetilbudet slik at flere barn og unge kan få hjelp. Disse tiltakene er i noe grad konkurrerende med de mer langsiktige tiltakene som må implementeres for å få en stabil ressurs- og kompetansestyring og mindre variasjon i forløpene.

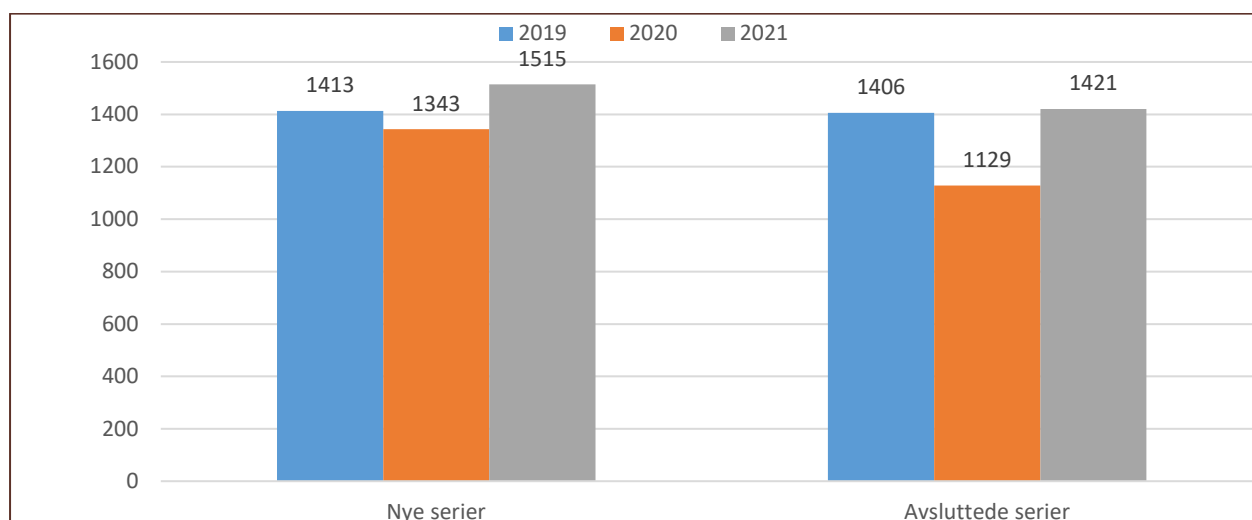
Tidsperspektivet i handlingsplanen må derfor utvides og oppnåelse av resultatmålene vil være avhengig av at antall barn og unge som har behov for behandling i spesialisthelsetjenesten blir på samme nivå som i årene forut for pandemien. For å kunne vurdere om tiltakene har effekt i en tid med økt antall barn og unge som henvises, er måloppnåelsen utvidet til også å sammenlikne totalaktiviteten målt ved både poliklinisk aktivitet og antallet nye forløp påstartet sammenliknet med tidligere år.

Ledelsens bibliotek Helse Sør-Øst RHF per august gir følgende oversikt:

Helseforetak / sykehus	Ventetider hittil i år ift mål				Polikliniske opphold			
	54	40	35	30	% endring hittil i år 2019 - 2021			
	Somatikk	VOP	BUP	TSB	Somatikk	VOP	BUP	TSB
Sykehuset Innlandet HF	56,2	46,3	62,9	31,4	7,8 %	8,9 %	17,9 %	-11,6 %

Tabellen overfor viser at psykisk helsevern barn og unge har hatt en økning på 17,9 prosent fra 2019 til 2021. Kravet om ventetid på 35 dager er ikke innfridd. Ventetiden har økt gjennom hele siste året da økt aktivitet ikke har håndtert økt henvisningsmengde på over 25 prosent.

Nye serier påbegynt psykisk helsevern barn og unge i Sykehuset Innlandet per september:

Handlingsplanen er systematisert etter funnene fra revisjonen. Tiltakene har vært fulgt opp videre og nye tiltak er igangsatt underveis. En del av tiltakene har vært mulig å iverksette etter tildeling av økte økonomiske ressurser som følge av økt henvisningsmengde.

Tildelte ekstramidler våren 2020:

FRA HVOR OG HVA ER DET GITT BEVILGNING TIL	BESKRIVELSE AV SØKNADER/BEVILGNING	TILDELT BELØP
Revidert nasjonalbudsjett 2021		
Tildeling av midler til Psykisk helsevern for barn og unge	Helse Sør-Øst RHF har besluttet å tildele midlene etter faktisk aktivitet i 2020 for polikliniske opphold og døgn innen psykisk helsevern barn og unge.	6 368
Tildeling av midler til Psykisk helsevern	Bevilgningen skal benyttes til tiltak for å redusere ventetid og øke tilgjengelighet. Aktuelle tiltak vil være etablering/styrking av kveldspoliklinikker, tiltak som kan redusere behov for døgnbehandling, økt bemanning, kontorfaglig støtte for å avlaste behandlere og tilrettelegging for bedre logistikk og pasientflyt.	7 300
Totalt tildelt BUP revidert nasjonalbudsjett 2021		13 668
Tilskuddsmidler fra Helse Sør-Øst RHF – midlertidige midler for å redusere ventetider		
Merkantilt støtte inn i team BUP – Gjøvik, Lillehammer, Hamar & Elverum	Søknad vedr. brev fra HSØ 16.02.21	3 000
Koordineringsstøtte i inntak BUP – Gjøvik, Lillehammer, Hamar & Elverum	Søknad vedr. brev fra HSØ 16.02.21	1 500
UTA-avtaler BUP Spiseforstyrrelser	Søknad vedr. brev fra HSØ 16.02.21	2 500
Totalt tilskuddsmidler fra HSØ		7 000
Totalt tildelte midler til BUP i 2021		20 668

Status i tiltakene kommenteres nedenfor:

Pasientforløp

- **Øke kvaliteten på henvisninger**

Ulike piloter hvor fokuset er «inntak ute» og sikre riktig tjeneste til rett barn til rett tid er godt i gang. Erfaringene er så gode at BUP Innlandet vurderer å utvide bruk av metoden med flere kommuner. Arbeidet skjer i definerte møter slik at det kan tas raske avklaringer på hvilke pasienter som skal ha behandlingsforløp i spesialisthelsetjenesten og hvilke som best kan hjelpes i et kommunalt tilbud. Dette gir en riktig og kvalitetssikret prioritering. BUP Innlandet tar disse erfaringene med i planleggingen av et prosjekt sammen med kommunene i Innlandet hvor tiltak for mer sammenhengende pasientforløp på tvers av kommuner og spesialisthelsetjenesten er målet. Første skritt er å etablere en helhetlig samarbeidsmodell med alle 42 kommunene i sykehusområdet. Arbeidet er planlagt forankret i Helsefellesskapet med forventning om prosjektstart tidlig i 2022.

Videre har inntaksfunksjonen i psykisk helsevern barn og unge blitt styrket gjennom ansettelse av inntakskoordinatorer i de tre poliklinikkene med størst kapasitetsutfordringer. Det er i september på plass ressurser som skal sørge for innhenting av all relevant informasjon forut for rettighetsvurdering, sikre samtykke og være tilgjengelig for spørsmål i ventetiden til første time. Effekt av dette tiltaket følges fortløpende med mål om bedre kvalitetssikring av vurderingene og mer effektive pasientforløp i utredningsfasen.

- **Optimalisering av forløp internt**

Rapporten påpeker behov for å se på interne forskjeller i utredningstid og ressursbruk, samt egen vurdering av behovet for å jobbe systematisk med ressursallokering og øke tid til pasientrettet arbeid for behandlere.

Teamkoordinator på spesialteam er ansatt i tre poliklinikker og disse har definerte oppgaver for å avlaste behandlere med mål om mer tid til pasientrettet arbeid for behandlere, mer effektive forløp og bedre ressursutnyttelse totalt. Disse koordinatorstillingene er besatt fra september.

Det er igangsatt pilot på strukturerte dagsutredninger ADHD ved en poliklinikk med mål om raskere og mindre ressurskrevende utredninger, i tråd med pakkeforløpenes mål på seks uker. Første oppsummering av arbeidet i august viste reduksjon på om lag ni uker i utredningstid, redusert fra noe over 14 uker til 5,5 uker. Arbeidet utvikles videre med inkludering av større deler av pasientgruppen før det breddes til andre poliklinikker i Innlandet. Arbeidet følges med uttrekk av data på andel forløp som går til utvidet utredning (over seks uker).

Styrke ressurs- og kompetansestyring

Divisjonen har påbegynt analyser av historiske pasientstrømmer. Disse dataene var planlagt brukt som grunnlag for videre dimensjonering og ressursstyring. Aktuell situasjon med over 25 prosent økning i henvisningsmengde siste år samt stor usikkerhet rundt hvordan videre henvisningsmønster vil bli, gjør dataene mindre relevante å bruke i dagens situasjon. Videre analyser av historiske data vil starte opp igjen når situasjonen normaliseres.

BUP Innlandet har differensiert og styrket tilbudet til pasienter med store og sammensatte utrednings- og behandlingsbehov. Tidligere har disse pasientene blitt tilbudt innleggelser i døgnenhet. Fra medio september er et ambulant utrednings- og behandlingsteam i drift. I tillegg er døgnbehandlingstilbudet for pasienter med spiseforstyrrelser blitt mer differensiert og intensivert, og enheten gir nå tilbud etter en behandlingstenkning som i gjennomsnitt halverer innleggelsestiden. Tiltaket bidrar til at pasienter i større grad får et mer differensiert og tilpasset tilbud. Disse tiltakene har som mål å ivareta og forbedre behandlingskvalitet og gi en bedre ressursutnyttelse samlet i psykisk helsevern barn og unge.

Psykisk helsevern barn og unge i Sykehuset Innlandet deltar sammen med psykisk helsevern i Vestre Viken HF i en pilot ledet av Helse Sør-Øst RHF, den såkalte «McDowell-modellen». Målet er å bidra med data til å utarbeide en kompetansestyringsmodell for ulike pasientgrupper. Dette arbeidet er komplekst og det antas at det vil ta tid før det kommer resultater i form av et ledelsesverktøy til praktisk bruk.

Sykehuset Innlandet har startet et arbeid med mål om å videreutvikle dashboard-løsning med virksomhetsdata ved bruk av PowerBI. Divisjon Psykisk helsevern deltar i dette arbeidet med fokus på visualisering av pasientporteføljer og aktivitet i forløp. Arbeidet vil ta tid da det er en rekke forhold knyttet til datasikkerhet som må ivaretas.

I samarbeid med HR har BUP Innlandet våren 2021 gjennomført et arbeid for å utdanne og beholde spesialistkompetanse. I rapporten er det gjort sammenlikninger med andre helseforetak, gjennomgått resultater fra siste års ForBedringsundersøkelse og foretatt en rekke intervjuer av tidligere og nåværende spesialister i psykisk helsevern barn og unge. Rapporten fra dette arbeidet inneholder forslag til ulike tiltak for å sikre utdanning av egne spesialister og beholde spesialistene i klinisk arbeid i psykisk helsevern barn og unge. Ledelsen gjennomgår nå tiltakene og vil prioritere disse innenfor de rammene som foreligger.

I forbindelse med «BUP-prosjektet i Helse Sør-Øst, Rekruttering, kompetanse og utviklingsarbeid 2019-2020» ble det startet ulike forbedringsprosjekter. Et av prosjektene var etablering av «LIS-skolen» med for å gi rask og god opplæring når nyutdannede leger starter spesialisering i barne- og ungdomspsykiatri. Dette tilbudet er godt i gang og får positiv omtale.

Ytterligere et prosjekt startet opp under det regionale BUP-prosjektet; «Forbedret bruk av behandlingsplan» gjennomføres i en av poliklinikkene med mål om raskest mulig å opprette gode behandlingsplaner som skal brukes i styringen av pasientforløpet. Målet er at all aktivitet i et pasientforløp skal planlegges konkret med timeavtaler og markerte punkter for evaluering. Dette vil gi en bedre oversikt over ressursbruk totalt og tilgjengelige ressurser til nye forløp. Erfaringer fra prosjektperioden vil i løpet av høsten 2021 planlegges breddet til andre poliklinikker i BUP Innlandet.

Systematisere forbedringsarbeidet

Tiltak beskrevet under overskriften «pasientforløp» vil også ha effekt på det systematiske forbedringsarbeidet. Spesielt vurderes styrket sekretærkoordinering på team- og enhetsnivå å kunne bidra godt i dette. Selve etableringen av BUP Innlandet som én avdeling legger også til rette for en overordnet prioritering og organisering med mål om mindre variasjon, effektive forløp og «læring på tvers».

Konsernrevisjonen foretok i 2018/2019 en revisjon med fokus på «uønsket variasjon i helsehjelp - Sluttrapport 3/2019». I etterkant av dette har Sykehuset Innlandet utarbeidet en tiltaksplan innenfor området virksomhetsstyring. Divisjon Psykisk helsevern og avdeling BUP Innlandet har implementert relevante tiltak i driften. Det er etablert en overordnet virksomhetsplan på divisjonsnivå med lokale avdelingsvise planer, tiltak og mål. Arbeidet følges i månedlige oppfølgingsmøter på de ulike ledernivåer.

Administrerende direktørs vurdering

BUP Innlandet har det siste året hatt utfordringer med økt antall barn og unge som blir henvist med behov for behandling og har hatt vansker med å rekruttere spesialister innenfor barne- og ungdomspsykiatri. Det er derfor nødvendig å forlenge perioden for implementering av tiltakene i handlingsplanen inn i 2022.

Sykehuset Innlandet har mottatt over 20 millioner kroner til styrking av tilbudet innenfor psykisk helsevern barn og unge i 2021. Dette er midler bevilget for inneværende år og kan skape en krevende driftssituasjon i 2022.

Revisjoner skal gi grunnlag for videre utvikling av tjenestetilbudet. BUP Innlandet har fulgt opp Konsernrevisjonens rapport på en god måte.

Administrerende direktør anbefaler at styret tar handlingsplan for oppfølging etter konsernrevisjonens rapport 2/2020: «Revisjon av Ventetid psykisk helsevern barn og unge» og arbeidet med tiltakene til orientering og styret vil bli orientert om det videre arbeidet gjennom måneds- og tertialrapportene.

Vedlegg: Sluttrapport nr. 2/2020 «Ventetid psykisk helsevern barn og unge», datert 5. november 2020.